

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Redakcja i Administracja, Łódź, Piotrkowska nr 106.

00000 Konto czekowe w P. K. O. Nr. 61.11900000

Cena 20 groszy

Telefony „Głosu Polskiego” — Redakcja dzienna 19-17

nocna redakcja i drukarnia od godz. 9 wiecz: 7-90

00000 administracja i ekspedycja 1-99 00000

Pożyczka sfinalizowana!

Otrzymamy 62 miliony dolarów i 2 miliony funtów szterlingów na warunkach, które podyktował marsz. Piłsudski

W ciągu najbliższych 24 godzin nastąpi podpisanie aktu o emisji pożyczki, taki jest wynik rokowań i wczorajszych ostatecznych rozmów.

Przedstawiciele konsorcjum amerykańskiego otrzymali o godzinie 5 nad ranem ostateczną odpowiedź z Nowego Jorku, na propozycje polskie.

O godzinie 8-ej panowie Fischer i Monnet zawiadomili o treści depechy wiceprezesa Banku Polskiego p. Młynarskiego, który ze swej strony powiadomił ministra skarbu p. Czechowicza. Następnie minister skarbu wraz z wiceprezesa Banku Polskiego udali się z informacjami do wicepremiera p. Bartla.

W godzinach popołudniowych p. p. Czechowicz i Młynarski konferowali jeszcze z amerykańcami, a o godzinie 6 min. 30 po powrocie marszałka Piłsudskiego z Grodna ZAPADŁY W RZĄDZIE DECYDUJĄCE POSTANOWIENIA.

O godzinie 11 przed północą wicepremier Bartel przyjął kilku dziennikarzy, wobec których oświadczył co następuje:

Rano nadszedł zapowiedziany już w sobotę telegram, którego treść była tematem rozmowy ministra skarbu ze mną poczem w godzinach południowych udałem się do prezydenta Rzplitej, z którym rozmawiałem o telegramie i ministrze skarbu.

Wieczorem o godzinie 6.30 powrócił marszałek Piłsudski z którym odbyłem w aulce i jego gabinecie konferencję. Ustaliliśmy, że na godzinę 9 zostanie zwołana rada ministrów.

Na radzie tej uchwalono pismo, które minister skarbu wystosował do przedstawicieli grupy finansistów amerykańskich.

Pismo to powołuje się na wstępie, że zgodnie z naszym porozumieniem potwierdzam oświadczenie moje, zakomunikowane już panom ustnie z upoważnienia rządu polskiego, a mianowicie, że rząd Polski zgadza się na emisję pożyczki stabilizacyjnej na następujących warunkach: CENA EMISJI 92, obligacje z datą emisji 15 października 1927 r., fundusz amortyzacyjny wystarczający do wycofania całej emisji w terminie wynoszącym będzie w ciągu 4 lat 4 proc. od sumy wykupu, wynoszącej 103 od sumy nominalnej i będzie wzrastał po pół proc. co 4 lata.

Zostało nam zarezerwowane PRAWO SKUPU PO 10 LATACH PO KURSIE 103.

Pan Minister skarbu, zaznaczył, że po otrzymaniu od strony amerykańskiej odpowiedzi, rząd polski podpisze kontrakt kupna obligacji. Następnego dnia po podpisaniu tej deklaracji rząd ogłosi dekret, dotyczący stanu stabilizacyjnego i upoważniający tegoż ministra skarbu do zawarcia kontraktu pożyczkowego. Jednocześnie PODPISANA BĘDZIE UMOWA POŻYCZKOWA.

Jak panowie widzą — kończy wicepremier p. Bartel — rząd zobowiązuje się do konkretnych rzeczy. Wymiana listów między stronami jest już tylko formalnością, utartą wśród sfer bankowych.

SUMA POŻYCZKI WYNOŚI 62 MILJONY DOLARÓW I 2 MILJONY FUNTÓW SZTERLINGÓW.

Posel Bogomołow wierzy w rozwój stosunków handlowych z Polską

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego” (St. Gr.) telef.:

W dniu wczorajszym o godzinie 13 nowomianowany poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny p. Dymitr Bogomołow złożył na Zamku prezydentowi Rzplitej swe listy uwierzytelniające.

Na uroczystej audjencji wygłosił krótką przemowę poseł Bogomołow, na którą odpowiedział mu w powitalną prezydent Rzplitej.

Po audjencji nowy poseł powiedział dziennikarzom co następuje:

Za główny cel mojej pracy w Polsce uważam wzmocnienie i pogłębienie jaknajlepsze stosunków sąsiedzkich między Z. S. S. R. a Rzeczypospolitą, zarówno w dziedzinie polityki, kultury i ekonomii.

Zdaniem mojem rozwój gospodarki obu krajów, uwarunkowany jest od dobrych stosunków między nimi.

POWODZENIA ARMJI CZANCOLINA potwierdzają się w zupełności. Armja północna posuwa się w dalszym ciągu naprzód, odpychając armję prowincji Shangsi. Front został w ten sposób odsunięty o 50 km. Dowództwo armji północnej zapewnia, iż wszelkie niebezpieczeństwo, zagrożające Pekinowi minęło.

Pomyślnie dla Polski i pokoju wyniki narad trzech ministrów w Paryżu

PARYŻ, 11 października. — Minister spraw zagranicznych Zaleski przed wyjazdem do Nicei odbył dwie konferencje, o których informuje „Paris Midi”. Pierwsza konferencja, jak pisze dziennik francuski, dotyczyła francusko - polskich stosunków i linii wytycznych obu sojuszniczych krajów wobec Szwecji i Niemiec. Briand i Zaleski doszli do zupełnego porozumienia we wszystkich kwestiach polityki zagranicznej, interesującej oba kraje. Stwierdzono, że tak Francja jak i Polska prowadzi politykę zagraniczną w myśl zasad

ligi narodów. Zaleski oświadczył, że zerwanie stosunków francusko - sowieckich byłoby dla Polski niepożądane. Polska chętnie zawrze pakt o nieagresji z sowiecami. Obecne rokowania znajdują się w stadium za stoju, zostaną jednak znowu podjęte.

Co do konferencji Chamberlaina z Zaleskim, „Paris Midi” podaje, że angielski i polski mężowie stanu omawiali szczegółowo wszystkie międzynarodowe zagadnienia, które były przedmiotem rozważań na terenie Genewy, a zwłaszcza jni

cjatywę pokojową i sprawę zabezpieczenia Polski na wschodzie Europy.

Specjalne zainteresowanie poświęcił Chamberlain sprawie wyrównania różnic zdań między Polską i Litwą. Chamberlain przyrzekł działać uspokajająco na kowieńskich szowinistów.

Żywo zainteresował się też angielski minister polskimi propozycjami w sprawie polsko - sowieckiego paktu o nieagresji. Obaj ministrowie byli wysoce zadowoleni z powodu swej rozmowy, w której doszło do uzgodnienia poglądów.

Początek końca regime'u Waldemarasa

RYGA, 11 października. (ATE). „Jaunakasin” donosi z Kowna, iż w tamtejszych kołach politycznych krąży pogłoski o szeregu zmian, jakie mają zajść w rządzie litewskim.

Mówi się o możliwości ustąpienia ministra Waldemarasa, którego miejsce zająłby obecny minister wojny generał Daukantas. Waldemarasa przy tej kombinacji byłby

ministrem spraw zagranicznych.

Objęcie kierownictwa rządu przez Daukantasa oznaczałoby zwycięstwo kół wojskowych, ostateczne ustalenie dyktatury i zaniechanie referendum w sprawie konstytucji. W razie gdyby Waldemarasa i inni przywódcy tautyników zdołali dojść do porozumienia z chadecją, wówczas na czele rządu stanąłby Galwanauskas. Na stanowisko ministra spraw wewnętrznych byłby powołany minister Strucky.

Pogłoski te, pisze „Jaunakasin”, świadczą, iż sytuacja wewnętrzna na Litwie jest nadzwyczaj krytyczna i że wszelkie możliwości pogodzenia istniejących antagonizmów zostały już wyczerpane. Gabinet wojskowy na czele z generałem Daukiem byłby właściwie początkiem końca obecnego regime'u.

Tytoniu rosyjskiego zakupiliśmy za 2.250.000 złotych

Po kilkotygodniowych rokowaniach podpisano wreszcie umowę pomiędzy Polską a Sowiecami o dostawę tytoniu rosyjskiego dla Polski, w zamian za co Polska dostarczy Sowiecom cały szereg rozmaitych towarów, przedstawiających równowartość dostarczonego tytoniu.

Tranzakcja opiewa na 250 tys. dolarów i jest wstępem do dalszych transakcji na większe sumy.

Kowerda w więzieniu przygotowuje się do matury

Zabójca pośta sowieckiego Wojkowa, Borys Kowerda odbywa karę w więzieniu grudziądzkim.

Całe dni Kowerda spędza nad książkami. Przygotowuje się do matury, którą zamierza zdawać w więzieniu.

Nauka zabiera mu tyle czasu iż nie korzysta nawet z pełnych spacerów.

Więźniowie odnoszą się doń bardzo przychylnie i prześcigają się wzajemnie w wyświadczeniu Kowerdzie grzeczności i przysług.

W MELLI (MAROKO) NA POLU ĆWICZEN wojskowych dzieci znalazły granat, który w ich rękach eksplodował. Wypadek spowodował śmierć czworga dzieci, troje jest ciężko rannych.

Brednie o bankructwie i parlamentarystyce

Śladami Anglii i Francji, czy Primo de Riveri i Waldemarasa?

Tak często się teraz czyta o bankructwie parlamentarystyki i demokracji, z takim aplombem zapewniają nas o tem zwolennicy rozmaitych dyktatur, że coraz więcej ludzi zaczyna to bez namysłu powtarzać. Stopniowo w naszej t. zw. opinii publicznej zdobywa prawo obywatelstwa przeświadczenie, że okres rządów parlamentarnych ma się ku końcowi, a nawrót ku oświeconemu absolutyzmowi jest kwestją bliższej przyszłości.

Oczywiście, najgorętszymi propagatorami tej idei są zarówno zdeklarowani, jak i półświadomi zwolennicy czy to Mussoliniego czy Lenina. Zdawałoby się, że na czele cywilizacji idą dziś Włochy i Rosja Tuż zaś obok nich — Hiszpanja, Rumunja, Grecja i — p. Waldemarasa...

No tak!

Bo przecież o bankructwie parlamentarystyki nie mówi się ani w Anglii, ani we Francji, ani w Belgii, ani w Szwajcarii ani w krajach skandynawskich, ani nawet w Niemczech. Narody, istotnie przodujące, z parlamentarystyką wcale żegnają się nie myśląc: ruch faszystowski prawie nie znajduje tam odźwięku, komunizm zaś jest dość dalekim kuzynem rosyjskiego bolszewizmu i coraz częściej dogadać się z nim nie może.

Skąd więc rodzi się u nas przypuszczenie, że świat pójdzie za krajami, stąpającymi w ogonie cywilizacji, a nie za tymi, które zajmowały dotąd i zajmują stanowiska naczelne?...

Warto się nad tem zastanowić, bo najwidoczniej ulegamy jakimś złudzeniom.

Jeżeli uczynimy przegląd państw, w których jest mowa o „przeżyciu się“ parlamentarystyki i demokracji, państw, oglądających się za dyktatorami — łatwo spostrzeżemy, iż pod jednym względem wszystkie one są do siebie podobne. Mianowicie, kultura mas nie odpowiada kulturze inteligencji. Że tak jest w Rosji, o tem u nas wszyscy wiedzą. Mniej się jednak wie, że to samo istnieje we Włoszech, które w roku 1918 liczyły 36,6 proc. analfabetów. Wobec wybitnego w świecie stanowiska inteligencji włoskiej, jest to cyfra olbrzymia, wręcz niespodziewana. Ciernotę mas włoskich przez długi czas zastaniał parlament o obliczu liberalnym, postępowym. Ale parlament ten, na którym ten liberalny rząd się

opierał, wcale nie odzwierciedlał rzeczywistości włoskiej. A to z tej prostej przyczyny, iż bojkotowany był przez kler katolicki i całą jego wierną owczarnię. Jeżeli więc Rosja carska była kłamstwem, bo nie reprezentowała, ani rosyjskiego proletarijusa, ani rosyjskiego inteligenta — to nie mniejszym kłamstwem były oficjalne Włochy, jakkolwiek kłamstwo ich szło w kierunku wręcz przeciwnym.

W obu wypadkach musiała nastąpić korektywa. Ponieważ

dokonano tego drogą rewolucyjną, więc w obu wypadkach korektywa poszła za daleko: Włochy nie stanęły się Cesarstwem Rzymskim, jak śni Mussolini, a Rosja nie przekształciła się z dnia na dzień w państwo socjalistyczne, jak wyobrażał sobie Lenin. Historia nie wraca się, ani też nie zna skoków. W każdym razie tu i tam nagle konieczność dania urzędowego wyrazu zapoznawanej dotąd rzeczywistości była podłożem występów dyktatorskich.

Stąd też pochodzą tak liczne, a dla wielu niezrozumiałe podobieństwa między faszyzmem włoskim i bolszewizmem rosyjskim.

*

Niezależnie wszakże od powyższych analogii w obu wypadkach lud, zarówno włoski jak rosyjski, okazał się bierną masą, zdolną do wybuchów i buntu (do dzielnego wymiaru, jak w Rosji), ale niedojrzałą do akcji skoordynowanej. Niezdolny jeszcze panować sam nad sobą łatwo panowanie to

oddal w ręce jednostki resp. jakiejs zorganizowanej partii czy kliki.

Przykład stał się zaraźliwy. W rozmaitych krajach, posiadających dostateczne masy analfabetów, zaczęto spostrzegać że demokratyczny parlamentarystyka daje tu zbyt łatwe pole wszelkiego rodzaju demagogii, że z demagogii owej wynikają często zwycięstwa całkiem przypadkowe, nieistotne i napelniają parlamenty ludźmi, nie reprezentującymi faktycznego stanu umysłów. Z kolei nastąpiło kwestjonowanie i miarodajności samego tego stanu umysłów ciemnego tłumu, niezdolnego orjentować się w sprawach, wybiegających poza wiejskie opłotki. I oto na widownię występują różne Primo de Riveri, Waldemarasy i t. p.

*

Czy ma to być dowodem, że parlamentarystyka — zbankrutowała?

Chyba nie!

Raczej wprost przeciwnie. Fakty powyższe świadczą, że mamy w Europie sporo narodów, które do parlamentarystyki dotychczas nie dorosły. Śmieszne przecież byłoby twierdzić, że forma rządu, która dobra jest jeszcze dla Francji, Anglii, Danii, jest już nieodpowiednia dla Litwy, Rumunii, Hiszpanii. Znaczyliby to, że narody o kulturze spóźnionej lub zaniedbanej prześcignęły w swym rozwoju politycznym ludy najbardziej cywilizowane.

Absurd oczywisty.

*

Polska Francją nie jest. Ale nie jest też Rumunją, Litwą, ani Hiszpanją.

Ośmielam się twierdzić, iż polskie masy ludowe nie są tak bardzo pod względem kultury spóźnione, abyśmy po kilkunastoletniej praktyce (tak jest koniecznej praktyce!) nie mogli rządzić się tak samo, jak rządzą się anglicy, niemcy, francuzi.

Dlaczego więc koniecznie mamy się wzorować na Mussolinich, Waldemarasach, Primo de Riverach!.. Jeżeli zaś ma to być dla nas zbawieniem jak chcą domorośli faszyci i nie powołani „sanatorzy“, to nie oblagowujmy się sami, jakoby parlamentarystyka zbankrutowała. Mówmy wprost, żeśmy jeszcze do niego nie dojrżeli.

Benedykt Hertz.

Przed straceniem milionera Guyota

Karkołomna próba ucieczki. — Tłum chciał zlynczować mordercę

Paryż, w październiku.

Z Melun, gdzie znajduje się w więzieniu morderca kobiet Gaston Guyot, nadchodzi wiadomość, że zbrodniarz milioner próbował ucieczki.

Guyot, który jak wiadomo, przed kilku miesiącami zamordował swoją kochankę, został przez sąd przysięgłych skazany na śmierć i ma być w przeciagu bieżącego miesiąca stracony.

W ostatnich czasach prowadził się w więzieniu wzorowo i kilkakrotnie oświadczał, że pogodził się ze swoim nieuchronnym losem. Dyrekcja więzienia zezwoliła więźniowi na codzienne golenie się oraz na przywdziewanie eleganckich ubrań, które mu krewni nadesłali z Paryża. Guyot, który jak wiadomo jest człowiekiem nieśtychaniem próżnym, przebrał się po kilka razy dziennie, a resztę czasu przepędzał na lekturze listów, pisywanych do niego przez różne panie oraz na pisaniu pamiętników. Pozwolono mu również odpowiadać na listy. Dozorcy nie przypuszczali absolutnie, aby ten wzorowy więzień myślał o ucieczce.

W ostatnich dniach Guyot potrafił sobie zdobyć zaufanie specjalnie jednego ze swoich dozorców. Ten właśnie dozorca dał się przed kilku dniami nakłonić wieczorem do zagrania z Guyotem w jego celi w karty. W ciągu gry więzień poprosił dozorcę, aby mu zdjął ciężkie kajdanki z rąk, ponieważ nie może kart w ręku utrzymać. Dozorca był na tyle nieostrożnym, że uczynił zadość temu życzeniu.

Koło północy Guyot oświadczył nagle, że czuje się niezbyt dobrze i pragnie iść do łóżka. Przerwano grę w karty i dozorca chciał znowu założyć kajdanki na ręce więźnia. Wtedy jednak Guyot wymierzył mu żelaznymi kajdankami silny cios w głowę. Dozorca padł na ziemię ciężko ranny. Drzwi celi za chwilę zatrzęsły się a dozorca, który jeszcze miał na tyle siły, że mógł się podnieść i wołać o pomoc, skonstatował, że jest w celi uwięziony.

Guyot pobiegł przez kurytarz do schodów wiodących do głównej

bramy więziennej. W tej samej chwili podbiegł do niego drugi dozorca, który niósł właśnie dla dyrektora więzienia szklanę gorącego wina. Kiedy uciekający morderca podniósł do góry kajdanki, aby nimi ugodzić dozorcę, ten nie tracąc przytomności wylał mu wrzące wino na twarz. Guyot upadł z krzykiem na ziemię i stoczył się po schodach w dół. Tymczasem hałas zbudził innych dozorców, którzy pospieszili kolede na pomoc. Więźnia schwytano, skrepowano i odstawiono do jego celi. Ma on twarz silnie poparzoną.

Wiadomość o tej zuchwałej

próbie ucieczki rozeszła się szybko po całym Melun. Wkrótce zebrał się tłum złożony z kilkuset osób, który przybrał tak groźną postawę, jakby zamierzał zdobyć szturmem więzienie. Ludzie ci żądali, aby im wydać mordercę, w przeciwnym bowiem razie wedrą się sami do jego celi i zlynczują go. Z trudem udało się policji odeprzeć demonstrantów.

Skazaniec pozostaje obecnie pod jaknajsurowszą strażą Termin egzekucji naznaczony pierwotnie na koniec bieżącego miesiąca, ma być przyspieszony. Prawdopodobnie Guyot zostanie stracony 14 lub 15 b. m.

Dyrekcja koncertów: Alfred Strauch. — Tel. 13-84.

SALA FILHARMONJI

CZWARTEK, dnia 20 października 1927 r. o godz. 8.30 wieczorem

2-gi KONCERT MISTRZOWSKI

Wykonawcy programu:

Znakomity śpiewak rosyjski

DMITRY SMIRNOW

LIDJA

Smirnowa - Malcewa

Artystka scen zagranicznych

Przy fortepianie: Dyr. Tadeusz MAZURKIEWICZ.

W programie:

„RIGOLETTO“, „POŁAWIACZE PERŁ“, „TOSCA“, „CYGANERJA“, „MADAME BUTTERFLY“, „SADKO“, „ROMEO i JULJA“, „MANON“ oraz pieśni i romanse: Rachmaninowa, Rimskij-Korsakowa, Grezani-nowa, Czajkowskiego i innych.

Bilety od 1 zł. 50 gr. oraz karty abonamentowe nabywać można w kasie Filharmonji codziennie. 7359

Dzisiaj i dni następnych!

Arcydzieło filmowe ekranów europejskich

Orkiestra symfoniczna pod kierunkiem p. Lidauera.

„Łzy i śmiech Wiednia“

Przepiękna sztuka filmowa według motywów L. Anzengrubera.

W rolach głównych Ulubienica Łodzi, światowa gwiazda filmowa

MADY CHRISTIANS

oraz Imegena Robertson, H. Bransewetter, Erich Kaiser-Titz.

Wspaniałą swą pogodną treścią i niebywałą grą wywołała uznanie prasy całej Europy.

Opłaty stemplowe przy rekursach podatkowych

Izba skarbową w Łodzi podaje do ogólnej wiadomości następujące wyjaśnienie co do opłat stemplowych przy rekursach.

Jeżeli suma podatku majątkowego nie przenosi kwoty 50 zł, odwołanie wolne jest od stempła.

Jeżeli suma podatku majątkowego przewyższa 50 zł, lecz nie przekracza 100 zł, stempel na odwołanie wynosi 50 gr.

Jeżeli suma podatkowa przewyższa kwotę 100 zł, stempel 2 zł.

Na wszelkie inne podania i prośby do władz państwowych, a więc na prośby o ograniczenie, wstrzymanie egzekucji i t. d. stempel wynosi w każdym wypadku 3 zł. (r)

Opóźnione wydawanie zezwoleń przywozowych

Organizacje kupieckie Łodzi wystrząsnęły energiczną akcją do min. przem. i handlu w sprawie zwłok i opóźnień przy wydawaniu zezwoleń przywozowych. Ostatnio miały bowiem miejsce wypadki paromiesięcznych nawet opóźnień przy wydawaniu zezwoleń importerom łódzkim, co wywołuje narzekania zagranicą. (e)

Nafta drożeje!

Składnicy hurtowi i detaliczni handlujący naftą otrzymali zawiadomienie w sprawie zmiany warunków i cen nafty, które przyczynią się do podrożenia nafty w handlu detalicznym i to już od 10 b. m.

Sprzedż wagonowa nafty usku tecznią będzie za zapłatą 50 proc. gotówki i 50 proc. z 6-tygodniowymi wekslami bez dyskonta.

Składowa sprzedaż nafty usku tecznią będzie tylko za gotówką. Zwyżka cen nafty w handlu detalicznym na rynku łódzkim w razie się zwyżka parę procent.

Świat handlu, przemysłu i finansów

Pod rządami Hortyego Węgiel węgierski „nie idzie”

Eksport węgla węgierskiego maleje z miesiąca na miesiąc. Tak np. w lipcu r. b. wywieziono o 79.000 tonn mniej niż w miesiącu czerwcu, a o 324.000 tonn mniej, niż w miesiącu lipcu r. ub.

Na węgierskim rynku pieniężnym

Sytuacja na węgierskim rynku pieniężnym w dalszym ciągu jest niepomysłna. Brak pieniędzy daje się odczuwać coraz dotkliwiej, co przypisać należy kampanji jesiennej, oraz inwestycjom w przemysł. Z prowincji nadchodzą wiadomości, że wieśniacy zużyli pieniądze, jakie otrzymali do dyspozycji w związku z wydatkami przy dowożeniu ziarna do miast, na rozmaite spekulacje, a obecnie nie mogą uskutecznić swych zobowiązań. Eksport zboża odbywa się wobec tego w tempie bardzo powolnym i narazie nie można liczyć na to, by pieniądze, wyasygnowane na kredyty dla rolników, w krótkim czasie powróciły do banków. Dlatego też gotówka w Budapeszcie bardzo jest droga, a stopa dyskontowa waha się między 8 — 9,5 proc. Na prowincji płaci się nawet przy dyskoncie do 14 proc.

Drożyzna w Budapeszcie

Z ogłoszonej w tych dniach statystyki urzędowej wynika że w miesiącu wrześniu ceny artykułów pierwszej potrzeby wzrosły w Budapeszcie w porównaniu z miesiącem sierpniem o 10 proc.

Pożyczka amerykańska dla Polski

Wynik subskrypcji będzie świadczył o prestige'u Rzeczypospolitej

Od chwili przyjazdu delegatów amerykańskich do Polski i rozpoczęcia z nim rokowań przez nasz rząd upłynęło już dni kilkanaście, a poszczególne stadia tych rokowań trzymają w napięciu całą opinię publiczną, zwłaszcza zaś, te siery, które tkwią w życiu gospodarczym naszego kraju.

Wstrzymywaliśmy się dotychczas prawie zupełnie od zajęcia jakiegokolwiek stanowiska w tej sprawie, rozumiejąc dobrze, że pertraktacje pożyczkowe odbywać się muszą w atmosferze spokojnej, niezamąconej przez ingerowanie czynników bezpośrednio w rokowania niezainicjowanych.

Obecnie jednak, kiedy rokowania pożyczkowe zbliżają się ku końcowi i najbliższe dni przyniosą rozstrzygnięcie sytuacji, chcielibyśmy rzucić parę myśli, które się nasuwają w związku ze sprawą pożyczki zagranicznej dla Polski. O znaczeniu pożyczki wypowiedziało się już wielu wybitnych przedstawicieli naszego świata gospodarczego, o przeznaczeniu pożyczki dał w swoim czasie już dość szczegółowe expose p. minister skarbu w wywiadzie.

Do tych spraw więc w dzisiejszym artykule wracać nie mamy zamiaru, a chodzimy raczej o oświetlenie pewnych kwestji zasadniczych. Jeden z czołowych reprezentantów rządu, w którego rekrach ześrodkowywała się cała akcja pożyczkowa, wypowiedział się zupełnie jasno co do stanowiska rządu wobec warunków przedstawionych przez delegatów amerykańskich. Podkreślił on mianowicie, że jedynym punktem spornym jest kurs emisyjny i że on osobiście woli pójść na ustępstwa w kierunku kursu wykupu. Mówiono przy tej sposobności o prestige'u naszego państwa i jego mocarstwowym stanowisku, które mogłoby być narażone na szwank, gdyby rząd zgodził się na kurs projektowany przez kapitalistów amerykańskich.

Dzisiaj, kiedy paść ma już decydujące słowo „tak” lub „nie”, uwagi nasze nie mogą być traktowane jak robenie pożądaných czy niepożądaných nastrojów i możemy w tej sprawie otwarzyć się wypowiedzieć. Musimy więc stwierdzić, że wyżej wymienionego stanowiska nie podzielamy. Różnica jednego czy nawet dwóch punktów przy kursie emisyjnym nie decyduje o zachwianiu prestige'u, a decyduje o nim wynik subskrypcji i zainteresowanie się rynku zagranicznego pożyczką. Te dwa punkty, mogą natomiast zdecydować o wyniku subskrypcji.

Rząd nasz oczywiście jest powołany do tego, aby bronić interesów finansowych państwa i tu raczej należało pracować w kierunku obniżenia kosztów przewoźni i kursu wykupu, co mogło zrównoważyć sporne dwa punkty. Musimy sobie otwarcie powiedzieć, że podkreślenie stałe momentu, iż Polska nie jest w stanie przymusowym i na wszelkie podyktowane warunki godzić się nie musi, jest wyważeniem otwartych drzwi, bo finansjery zagraniczna zdaje sobie dokładnie sprawę z naszej sytuacji gospodarczej i w chwili, kiedy się decyduje na pertraktacje z nami, musi być przekonana o pewności

lokaty, myśmy jednak dotychczas nie opłacili jeszcze biletu wstępu na giełdę amerykańską, a opłacić go musimy w formie korzystnych dla kapitalistów amerykańskich warunków, zwłaszcza, że banki finansujące naszą pożyczkę, nie mają zamiaru trzymać jej w safesach ale chcą, aby dostała się w ręce drobnych kapitalistów, których przecież czemś zachęcić należy.

Słusznie wydają się więc nam, w świetle powyższych wywodów uwagi jednego z naszych finansistów, że Polska powinna właśnie w interesie swego prestige'u dać możliwość zarobienia pewnej różnicy kursowej tym, którzy pożyczkę jej skrybować będą. Jeżeli bowiem w kilka tygodni po emisji kurs pożyczki polskiej, pierwotnie dość umiarkowany, podniesie się o kilka punktów, to będzie to najlepsza propaganda dla całej serji naszych pożyczek prywatnych, które niezawodnie po pożyczce państwowej będą na rynku amerykańskim emitowane. Fakt, że na nabyciu pożyczki polskiej zrobiło się dobry interes, podniesie znacznie nasz autorytet gospodarczy, niż wyższy kurs emisyjny, któryby należało ewentualnie utrzymać przez sztuczne interwencje.

W związku z tem, należałoby o-mówić jeszcze jedną kwestję. Pożyczka Niemiec na rynku amerykańskim jest niewątpliwie dlatego wciąż jeszcze silna, że Niemcy są poważnym dłużnikiem Stanów Zjednoczonych, a więc Stany Zjednoczone są zainteresowane w tem, a-

by Niemcy gospodarczo się nie zachwiali, gdyż zbyt wiele mają do stracenia. Ameryka, która na marce niemieckiej straciła więcej, niż wynoszą reparacje, nie zawahała się inwestować ogromnych kapitałów w Niemczech, chcąc straty swe odbić. Nie należy się więc ludzić, że Stany Zjednoczone w pewnej chwili zgłoszą swe desinteressement w stosunku do Niemiec i kapitał amerykański zmuszony będzie do lokaty w Polsce. Sprawa ma się zupełnie inaczej. W chwili, kiedy kapitał amerykański nawiazawszy stosunki z nami, będzie widział wielkie korzyści dla siebie, coraz silniej i liczniej będzie wkładał do naszego życia gospodarczego, a wtedy my będziemy mogli dyktować warunki. Dziś leży w naszym interesie, nie bezpośrednim (gdź, jak już stwierdziliśmy, sytuacja nasza nie jest przymusowa), ale pośrednim, aby finansjera światowa była zainteresowana w naszym rozwoju gospodarczym a to może nastąpić tylko wtedy, kiedy rozpocznie lokować kapitały swe w Polsce. Im lepsza jest nasza sytuacja, tem mniej uzbliżający dla nas jest kompromis.

Wywody niniejsze mają, oczywiście, charakter czysto ogólnikowy i aprioryczny. Po wyjaśnieniu sytuacji w sprawie rokowań pożyczkowych zajmiemy oczywiście stanowisko wobec danych konkretnych, które dojdą wówczas do naszej wiadomości.

Dr. Atlas.

Kryzys w przemyśle łódzkim

Hyperprodukcja w fabrykach, zawałone sklady. Zastój ma być tylko przemijający

Poprawa konjunktury w łódzkim przemyśle włókienniczym zapoczątkowana została w końcu 1926 roku i obecnie uruchomienie wielkiego przemysłu włókienniczego dochodzi zwolna do poziomu maksymalnego, t. zn. do norm roku inflacji i wyjątkowych konjunktur

Odlot z Łodzi do Warszawy g. 9.
„ z Warszawy do Łodzi g. 15.
5201—

Przewóz 1 kg. towarów między Łodzią a Warszawą kosztuje za ledwie 50 groszy, do Lwowa, Krakowa lub Gdańska Zł. 1.—, do Wiednia Zł. 1.50.

Towar wysłany samolotem tego samego dnia przybywa na miejsce przeznaczenia.

Informacje w Łodzi
Piotrkowska 67,
tel. 311, Lotnisko 26-15

(1923). Wzrosła poważnie liczba zatrudnionych robotników oraz stopień uruchomienia maszyn i ilość pracujących w roku 1927 robotników - godzin. Poprawa ta umożliwiona została dzięki wzrostowi zapotrzebowania rynku wewnętrznego, oraz wzrostowi wywozu włókienniczego, który zwłaszcza na rynku rumuńskim ujawnia wydatną żywotność i ekspansję, pochłaniając przeszło 47 proc. całego eksportu Łodzi.

Ostatnio jednak zauważyć się dało pewne wahanie i zaniepokojenie w kołach przemysłowych, a to z uwagi na znaczny wzrost towaru w składach fabrycznych, który spowodować może nadprodukcję przemysłu i nowy kryzys. Ciska ta spowodowana została zupełnym przeważaniem tranzakcji handlowych w ostatnich kilku tygodniach, co z kolei wywołane zostało świętami żydowskimi i abstynencją kupiectwa prowincjonalnego, które od dłuższego już czasu do Łodzi nie przyjeżdża. W razie więc gdyby stan obecny potwał dłuższy okres czasu, zmniejszenie rozmiarów produkcji, a co zatem idzie — kryzys musiałby nastąpić. Szerog przedsiębiorstw mniejszego i średniego przemysłu zamierza przeprowadzić redukcję dni pracy. Przedstawiciele wielkiego przemysłu uważają okres obecny za przemijający, który według ich opinii nie powinien wywołać poważniejszego zaniepokojenia. (e)

Rynek pieniężny

Cedula giełdy pieniężnej warszawskiej

GOTÓWKA

Dolary 8.91

CZEKI

Belgia 124.60
Holandia 358.85
Londyn 43.56 i pół
Nowy Jork 8.93
Paryż 35.13
Praga 26.50
Szwajcaria 172.50
Wiedeń 126.21
Włochy 48.85

AKCJE

Bank Dyskontowy 133
Bank Polski 147,50—149,50
Bank Zarobkowy 90—91
Bank Handlowy 123
Bank Zachodni 25
Elektryczność 110
Cukier 5,20—5,35
Węgiel 104—107
Nobel 47,50—48,25
Modrzejów 9,10—9,20
Ostrowieckie 93—93,50
Rudzik 58,75—59,25
Ursus 15,75
Borkowski 3,45—3,70
Spirytus 31—31,50
Elektr. w Dąbrowie 80—84
Michałów 0,66
Wysoka 131
Zgierz 1,95
Lilpop 33,50—34
Norblin 200 bez kuponu za 1926-7
Pocisk 2,70—2,75
Starachowice 69,50—73—72
Zyrardów 18,75—18,50
Haberbusch 152—153,50—153

Notowania złotego:

W dniu 11 października 1927 r.

Za 100 złotych:	
Londyn	45.50
Zurych	58.00
Berlin w p. l.	46.675—47.075
na Poznań	46.675—47.075
Gdańsk w p. l.	57.55—57.69
na Warszawę	57.49—57.64
Wiedeń czełki	78.97—79.25
Praga	577.275

Urzędowa giełda gdańska.

GDANSK, 11 października 1927 r
Na dzisiejszem zebraniu giełdy gdańskiej notowano w guldenach gdańskich

100 złotych polsk.	57.55—57.69
Warszawę	57.49—57.64
Londyn	25.07.75

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE

Dolarówka 64.—, 65.—	
Kolejowa 102.50	
5 proc. konwersyjna kolejowa	58.50
8 proc. listy stawnie ziemskie zł.	76.85
77.—	
4 i pół proc. zast. ziemskie zł.	57.50
58.25	
8 proc. m. Warszawy zł.	75.75, 76.75
5 proc. m. Warszawy zł.	64.70, 64.80
Dolarowa 85.50	
5 proc. konwersyjna 62.—, 62.50	

Kino Spół. Prac. Państw. Sienkiewicza 40.

Od wtorku, dnia 11 października do poniedziałku wł.

Najatrakcyjniejszy szlagier sezonul

Porywający i zachwycający film na tle autentycznego zdarzenia miłości jednego z monarchów współczesnych do czarującej modelki paryskiej miłości, wywołującej rewolucję i detronizację

Nowoczesna Dubarry

Role modelki gra szampańska **Marja Corda**
Role króla, ośniewającego piękny trancuz **Jean Bradin**
Jest to film zadawalniający najwybredniejsze i najrozleglejsze wymagania.

ANONS! Następnym programem: **„Królowa Folies Bergere”**

Początek w dni powszednie o godz. 4 ej ostatni o 9.30.
W soboty, niedziele i święta o g. 4-ej po południu

OTWARCIE ZIMOWEGO SEZONU W ZEBRANIU FAMILIJNEM przy Stowarzyszeniu Komwojazerów L. O.H.P.

W sobotę, dnia 15 października 1927 w lokalu własnym przy ul. Sienkiewicza Nr. 5/5 odbędzie się dla członków Stowarzyszenia i wprowadzonych przez nich gości

Inauguracyjny Wieczór

z następującym programem: 1. Występy wybitniejszych artystów Teatru Miejskiego pp. Tatarkiewiczówny, Jakubińskiej, Tatarkiewicz, Szuberta, Winawera, Fabisiaka i Mrozińskiego pod reżyserją p. Tatarkiewicza, przy fortepianie p. Białostocki. 2. Towarzyska gra w Loto. 3. Tańce.

Początek punktualnie o godz. 8 i pół. 785/

Inżynier-Elektrotechnik

doświadczony akwizytor, mogący udowodnić swą skuteczną działalnością w okręgu Łódzkim, przez światową fabrykę na pensję i prowizję poszukiwany.

Oferty sub: „Elektryczność” kierować do Centralnego Biura Ogłoszeń L. Metzl i S-ka Warszawa, Jasna 17. 7850

Ból głowy i wyczerpanie

oraz zaburzenia żołądkowe, dolegliwości wątroby, nerek, kamienie żółciowe, reumatyzm, artretyzm, cierpienia hemoroidalne są spowodowane złą przemianą materji i zanieczyszczeniem krwi w organizmie ludzkim.

Zioła z gór Harcu d-ra Lauera sprzyjają dobrej przemianie materji, pobudzają trawienie, oczyszczają krew, a przede wszystkim uzdrawiają żołądek i powodują regularne działanie wątroby i nerek, oraz usuwają obstrukcje.

Zioła z gór Harcu d-ra Lauera usuwają z organizmu zbyteczne nieużytki oraz przeciwdziałają tworzeniu się osadów, następstwem których jest reumatyzm i artretyzm.

Zioła z gór Harcu d-ra Lauera usuwają i zapobiegają tworzeniu się kamieni żółciowych oraz łagodzą cierpienia hemoroidalne.

Cena 1/2 pudełka zł. 1.50, podwójne pudełko zł. 2.50 Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych.

Lecznica lekarzy specjalistów i gabinet lekarsko-dentystyczny "SANITAS" Cegielniana 29, tel. 44-51.

Przyjmują nast. lekarze-specjaliści: Dr. Engel, Dr. Frid, Dr. Gersztajn, Dr. Gutsztajn, Dr. Imich, Dr. Izygson, Dr. Kacnelson, Dr. S. Kantor, Dr. Lewinson, Dr. Lewinsonowa, Dr. Laski, Dr. Sz. Małowist, Dr. Mortkowiec, Dr. Prybalski, Dr. H. Rakowski, Dr. G. Rozenberg, Dr. Rozenblattowa, Dr. Szajerowicz, Dr. A. Sztajnsberg, Dr. I. Sztajnsberg

Lekarze-dentyści: Krenicka-Cypin Szacka 6758-7 Analizy moczu, krwi, płwocin i t. d.

Gabinety KOSMETYKI Lekarskiej

D-r MARJI LEWINSONOWEJ Cegielniana 6 m. 3, telefon 43-63. Chor. skóry i włosów. Leczenie defektów cery, Specjalne masażę twarzy i ciała. Masaże odtłuszczające Usuwanie włosów elektrolizą. Lampa kwarcowa, Elektroterapia, Sollux. Godz. przyjęć od 10-7. Dla panów od 2-4. Nowo utworzony dział chirurgji estetycznej i dział fizykajnej terapii pod kierownictwem chirurga D-ra Z. LEWINSONA, w godz. przyj. od 12-2. 7591

Biuralistka

wykwalifikowana z dobrmi świadectwami poszukiwana od zaraz. Oferty do adm. „Głosu” sub. „E. G.”

Prenumerata

miesięczna „Głosu Polskiego” ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 4.50, za odosłanie — 40 groszy; z przesyłką pocztową w kraju — zł. 5.—; zagranicę — zł. 7.20.

Redaktor: Gustaw Wassercug.

Ogłoszenie.

Magistrat m. Łodzi ogłasza konkurs na wykonanie 1500 mtr. podłoża betonowego po wykonanych robotach kanalizacyjnych na ul. Karolewskiej i Łąkowej wraz z zabrukowaniem pasów jezdni na tych ulicach kostką granitową.

Oferty w zapieczętowanych kopertach składać należy w Wydziale Budownictwa do dnia 16 października 1927 roku do godz. 12-iej, w którym to dniu nastąpi otwarcie ofert.

Warunki techniczne i ogólne są do przejrzenia w Oddziale Komunikacji Wydziału Budownictwa Magistratu. 7864

Magistrat m. Łodzi.

Dr. Ludwik Falk W. Inwald - Flamenbaum

powrócił Choroby skórne i weneryczne Nawrot 7. Tel. 28-07. Choroby skórne i weneryczne Nawrot 32 tel. 33-55, przyjmuje od 10-1 i od 4-6.

Dr. med. P. Markowicz

Przyjmuje Piotrkowska 124 od 3-7; w niedz i święta od 11-1 Choroby skóry i włosów. Leczenie defektów cery, masaże, elektroterapia. Gabinet Kosmetyczny.

Komplet

wychowania przedszkolnego oraz początkowego nauczania Stillerówna, Południowa 39. Zapisy przyjmuje od 4-6 pp.

"FRANCKA" Przymieszka do kawy w pudełkach niezrównana w dobroci smaku i aromacie!

Do akt. № 872-1927 r.

Ogłoszenie.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Łodzi, S. Zajkowski zamieszkały w Łodzi przy ulicy Traugutta 10, na zasadzie art. 105 U. P. C., ogłasza, że w dniu 28 października 1927 r. od godz. 10 rano w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 110 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości należących do Samuela Berkenwaldy i składających się z zegarków damskich i innych ruchomości oszacowanych na sumę zł. 720.— Łódź, d. 1 X. 27 r. Komornik: S. Zajkowski.

Do akt. Nr. 864-1927 r.

Ogłoszenie

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Łodzi, S. Zajkowski, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Traugutta Nr. 10, na zasadzie art. 1050 Ust. Post. Cyw ogłasza, że w dn. 21 październ 1927 r. od godziny 10 rano w Łodzi, przy ul. Kilińskiego 102 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości należących do firmy „M Epsztajn i A. Zótkowski” składających się z maszyn pończosznicych i innych ruchomości oszacowanych na sumę zł. 4.450.— Łódź, d. 10-X 1927 Komornik: S. Zajkowski

Do akt. № 2011-1926 r.

Ogłoszenie.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Łodzi, S. Zajkowski zamieszkały w Łodzi, przy ul. Traugutta 10, na zasadzie art. 1050 U. P. C., ogłasza, że w dniu 21 października 1927 r. od godz. 10 rano w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 104 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości należących do Anny Heinziowej i składających się z mebli, oszacowanych na sumę zł. 5.440.— Łódź, d. 10.X. 27 r. Komornik: S. Zajkowski

Dr. H. Szumacher

choroby skórne weneryczne. przyjmuje codziennie od 5-7 i pół po poł, w niedziele święta od 11-1 6-go Sierpnia 1. (Benedykta). Tel. 43-62. 69-8

Dr. med. Zygmunt Datyner

Urolog. Choroby nerek, pęcherza i dróg moczowych. Przyjmuje od 1-2 i od 5-8 w Piramawieza 11 dawn Olgińska). Tel. 48-95.

Dr. Heller

choroby skórne i weneryczne przeprowadził się na ul. Nawrot 2 do 10 r. 1-2 i 4-8 dla niezamożnych Ceny lecznic.

Dr. med. LAJCHTER

STOMATOLOG Konstanytowska 9. Tel. 49-66. Chor. szcęk, dziąseł, podniebienia, zębodolów i t. p. Od 1 i pół do 5. W niedzielę 10-12

DR. MED. RAPEPORT

Pr. Narutowicza 25 Dzielna telefon 44-10. Choroby nerek, pęcherza i dróg moczowych. Przyjmuje od 6-8 wiecz.

Adwokat L. Abramski

przeniósł Kancelarię z Łodzi do Warszawy, ul. Królewska 18, tel. 19-83

Lekarz-Dentysta Jakób Karmazyn

Południowa 2. powrócił 9051-6

Lekarz-dentysta L. GECOWA

przyjmuje w lecznicy „VITA” Piotrkowska 45 od 5,30 do 8-mej wiecz.

Ogłoszenia drobne

NAUKA I WYCHOWANIE

ANGIELSKIEGO konwersacji i literatury udziela rutynowany nauczyciel ul. Narutowicza 40, m. 5 front, od g. 4-6 po poł. 7824-8

DONIESIENIA ROZM.

DIWANY reperuje Tkalinia Sztuczna, Piotrkowska 92. 7719-6

BUCHALTERJE nowoczesna, korespondencję handlową, (polską, niemiecką), stylistykę, stenografię, pisanie na maszynie, metodą pospieszną uczy Piotrkowska 79, mieszkanie 7. 7202-10

CHCESZ OTRZYMAĆ POSADĘ? Musisz ukończyć kursa fachowe korespondencyjne prof. Sekulowicza, Warszawa, Żorawia 42. Kursy wycząją listownie: buchalterji, rachunkowości, kupieckiej, korespondencji handlowej stenografji, nauki bandiu, prawa, kalfigrafji, pisania na maszynach, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego. Po ukończeniu świadectwo. Żądajcie prospektów. 7407-18

KT6RY HURTOWNIK dostarczy wagonowe ilości wszelkich odpadków i odcinków bawelnianych białych i kolorowych. Zgłoszenia do administracji „Głosu Polskiego” pod 7855* 7853-2

KUPNO I SPRZEDAŻ

DUŻY WYBÓR resztek. Wiadomość: Gdańska 17, m. 4, prawy dzwonek. 7660-10

:: GIEŁDA PRACY ::

STUDENTKA 4-go roku uniwersytetu warszawskiego poszukuje pracy biurowej. Pisze na maszynie. Oferty pod „Studentka” do „Głosu”. -2

CZELADZIA szwescy zgłosić się mogą w fabryce obuwia Alfons Lissowski, Łódź, Piotrkowska № 105; tel. 16-01. 851-1

INTELIWENTNA panna poszukuje posady jako kasjorka, lub podobną pracę, może złożyć kaucję. Oferty pod „L. P. 5” 7847-5

POTRZEBNA uczenica do szycia bielizny ul. Przejazd 24-1. 7865-1

ZAGUB. DOKUMENTY

KOHL FRIEDA zamieszkała Przędzalniana № 54 zgubiła dowód osobisty m. 31. 7854-5

BOLESŁAW KUCHARSKI zam. w Nowem Złotnie gm. Bruss, pow Łódzki zgubił książeczkę woj-skową wydaną przez P. K. U. w Kutnie 7846-5

W centrum miasta

Lokale murowane na składy, remizy i warsztaty do wynajęcia. Dowiedzieć się: Cegielniana 14, m. 7, między 3-4 godz. po poł. 751-3

Ogłoszenie za wiersz milimetry 1 szpaltowy i wtekoście 40 groszy, strona 5 szpalt. — Nekrologi 30 gr. str. 5 szpalt. — Nadesłane po tekście 30 gr. strona 5 szpalt. — Zwyczajne 10 groszy str. 10 szpalt. — Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 10 zlot. — Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50 proc. za t i m. zagranicę o 100 procent drożej

„Wydawnictwo „wszeczne” sp. z ogł. odp.

W drukarni „Głosu Polskiego” Piotrkowska 86